

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2010/2103(INI)

30.9.2010

NUOMONĖ

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateikta Tarptautinės prekybos komitetui

dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus
(2010/2103(INI))

Nuomonės referentas: Jo Leinen

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių
50 straipsnis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Tarptautinės prekybos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, atsižvelgdama į PPO susitarimo preambulę ir Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) XX straipsnio b, d ir g punktus, kad dėl tarptautinės prekybos neturi būti pereikvojami gamtos išteklių ir ragina Komisiją ir valstybes nares siekti, kad vykdant PPO veiklą būtų labiau atsižvelgiama į bendrų prioritetų principą, ypač turint mintyje tvarius, klimatui palankius ir etiniu požiūriu tinkamus produktus;
2. ragina Komisiją ir PPO nares siekti, kad PPO pareikštų nuomonę, kurioje atsižvelgtų į klimato kaitos reikšmę ir padarinius, taip pat siektų, kad pagal PPO taisykles visuotinės pastangos siekiant kovoti su klimato kaita, mažinti ją ir prisitaikyti prie jos būtų ne žlugdomos, o skatinamos;
3. apgailestauja, kad PPO narės dar nerado būdo, kaip šį susitarimą įtraukti į JT institucijų ir taisyklių, susijusių su aplinkosauga, įskaitant klimato kaitą, taip pat su socialiniu teisingumu ir žmogaus teisių paisymu, sistemą; primygtinai reikalauja, kad pirmenybė būtų teikiama įsipareigojimams ir tikslams, numatytiems daugiašalėse aplinkos apsaugos sutartyse, pvz., JT Bendrojoje klimato konvencijoje, ir kitų JT institucijų (ŽMŪO, TDO, TJO), o ne siauram prekybos taisyklių interpretavimui;
4. atsižvelgdamas į tai, kad praėjo daugiau kaip 15 metų, kai 1994 m. balandžio 15 d. PPO ministrų konferencijoje buvo priimtas sprendimas dėl prekybos ir aplinkos, ragina Komisiją vėliausiai iki 2011 m. vidurio pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje būtų įvertinta, kokių mastu PPO prekybos ir aplinkos komitetas pasiekė tikslų, nustatytų šiame sprendime, ir pateikti išvadas apie tai, kas dar turėtų būti padaryta, visų pirma visuotinio dialogo klimato kaitos mažinimo ir prisitaikymo prie jos bei PPO klausimais;
5. ragina Komisiją ir valstybes nares vykstant su PPO susijusioms deryboms ir sudarant dvišalius susitarimus reikalauti, kad prekybos, ypač gamtos išteklių, liberalizavimas nekeltų pavojaus tvariam išteklių valdymui ir klimato bei augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos tikslai taptų neatskiriama susitarimų dalimi; ragina Komisiją šiuo tikslu atkakliai siekti, kad PPO šalių prekybos ir aplinkos ministrai susitiktų dar prieš 2011 m. Johannesburge vykšiančią Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją; primena, kad JTBKKK yra forumas, skirtas tarptautiniam susitarimui klimato kaitos problemų sprendimo klausimu pasiekti;
6. visų pirma pabrėžia, kad būtina, jog klimato ir bioįvairovės tikslai bei prekybos sąlygos būtų derinami, siekiant užtikrinti, kad, pvz., pastangos spręsti miškų naikinimo problemą būtų veiksmingos;
7. mano, kad ES, kaip didžiausias tarptautinis prekybos blokas, gali nustatyti pasaulinius standartus ir pritaria tam, kad būtų kuriamos ir diegiamos sertifikavimo ir ženklavimo sistemos, kurias taikant būtų atsižvelgiama į socialinius ir ekologinius kriterijus; atkreipia dėmesį į sėkmingą NVO bendradarbiavimą kuriant ir propaguojant atitinkamus ženklus ir

sertifikatus ir vienareikšmiškai pritaria tam, kad jie būtų plačiau naudojami;

8. palankiai vertina tai, kad į prekybos susitarimų poveikio tvarumui vertinimus (angl. SIA) įtrauktas klimato kaitos aspektas; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriais atvejais, pvz., Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių laisvosios prekybos susitarimo atveju, iš SIA matyti, kad susitarimas turės neigiamų padarinių klimatui, kurie nebuvo aptarti prieš sudarant susitarimą; mano, kad prekybos susitarimai jokia būdu neturėtų kenkti daugiašalėms aplinkos apsaugos sutartims;
9. teigia, kad ES turi rodyti pavyzdį ir mažinti prekybos ekologiškais technologijomis ir aplinkai bei klimatui žalos nedarančiais produktais kliūtis, pvz., muitus ir rinkliavas, taip pat populiarinti ekologiškas prekes ir paslaugas (angl. EGS) vadovaujantis Balio veiksmų planu ir naudojantis Kopenhagos žaliuoju klimato fondu;
10. ragina sudaryti tarptautiniu lygmeniu privalomą susitarimą dėl klimato apsaugos ir primygtinai ragina siekti tikslo iki 2020 m. 30 proc. sumažinti ES išmetamą CO₂ kiekį neatsižvelgiant į tarptautines derybas, taip pat siekti ilgalaikio ES tikslo – iki 2050 m. 85 proc. sumažinti išmetamą CO₂ ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
11. yra įsitikinęs, kad kova su klimato kaita turi būti grindžiama išsivysčiusių ir besivystančių šalių solidarumo principu ir galbūt glaudesniu bendradarbiavimu su JT, PPO ir kitomis Breton Vudso institucijomis; taigi ragina drauge su besivystančiomis, augančios ekonomikos ir išsivysčiusiomis šalimis parengti bendrą prekybos apyvartiniais taršos leidimais ir energijos bei šiltnamio efektą sukeliančių teršalų apmokestinimo koncepciją siekiant, viena vertus, užkirsti kelią įmonių išskėlimui (angl. carbon leakage) ir, antra vertus, gauti lėšų kovai su klimato kaita ir jos padarinių mažinimui bei prisitaikymui prie jų;
12. mano, kad pavieniai veiksmai, kurie 1993 m. gruodžio 15 d. PPO prekybos derybų komiteto sprendime dėl prekybos ir aplinkos apibūdinami kaip darantys įtaką „prekybos priemonių ir aplinkosaugos priemonių, taikomų siekiant tvarios plėtros, santykiui“ (pvz., pasienio mokesčių derinimas, muitai, skirti kovai su ekologiniu dempingu), turint mintyje dabartinę PPO jurisdikcijos padėtį šioje srityje gali būti laikomi atitinkančiais PPO taisykles ir metodus tik tuo atveju, jeigu jų imamasi laikantis teisiškai privalomo visuotinio susitarimo ir pagal JT BKKK įgaliojimus, taigi ragina Komisiją iki Pietų Afrikoje vykstančios konvencijos šalių 17-osios konferencijos (COP 17) pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai komunikatą, kaip tokia sistema galėtų būti nustatyta pagal bet kurį susitarimą, taikomą po Kioto protokolo;
13. pripažįsta, kad PPO taisyklės nėra nesuderinamos su pasienio priemonėmis, skirtomis vidaus politikos, pagal kurią aplinkai daromo išorės poveikio išlaidos įskaičiuojamos į produktų kainą, padariniams neutralizuoti, jeigu tokie susitarimai nėra diskriminaciniai;
14. nedviprasmiškai pareiškia, kad pasienio mokesčių derinimas turėtų būti naudojamas ne kaip protekcionizmo priemonė, o kaip būdas siekiant sumažinti išmetamų teršalų kiekį; mano, kad ES dalį galimų pajamų turėtų skirti savo pagal JT BKKK prisiimtiems finansiniams įsipareigojimams vykdyti;
15. pabrėžia, kad išmetamo CO₂ kiekis vykdant tarptautinę prekybą gali būti labai

sumažintas, pvz., pasirenkant naudojamą transporto priemones pagal veiksmingumo ir ekologinius kriterijus. ragina susidariusias transporto ir su aplinka susijusias išlaidas įskaičiuoti į produktų kainą (išorės išlaidų internalizavimas), visų pirma į Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą įtraukiant laivybą, kuri sudaro 90 proc. tarptautinės prekybos transporto;

16. ragina Komisiją ir valstybes nares daryti viską, kas jų galioje, siekiant, kad būtų priimtas teisiškai privalomas susitarimas dėl laivybos taršos mažinimo pagal Tarptautinės jūrų organizacijos nuostatas;
17. nepritaria tam, kad būtų subsidijuojamas iškastinis kuras ir ragina aktyviau skatinti naudoti ekologiškesnę atsinaujinančią energiją ir tirti bei plėtoti decentralizuotus energijos šaltinius, visų pirma besivystančiose šalyse; atsižvelgdamas į tai, primena apie G20 susitarimą palapsniui nutraukti iškastinio kuro subsidijas ir ragina Komisiją pateikti pasiūlymų dėl Europos strategijos ir susitarimo įgyvendinimo bei nustatyti aiškius terminus ir, jei reikia, kompensavimo mechanizmus;
18. siūlo aktyviau skatinti naudoti atsinaujinančią energiją ir valstybių narių vyriausybėms vykdyti nuoseklią politiką ir nustatyti privalomą teisinę sistemą, kuria naudojantis ilguoju laikotarpiu būtų galima priimti etapais suskirstytą pagalbos programą siekiant padėti atverti rinką ir sukurti būtiniausią infrastruktūrą, o tai labai svarbu krizės ir verslo neapibrėžtumo laikotarpiu;
19. ragina nustatyti tikrus privalomus biokuro ir biomasės gamybos tvarumo reikalavimus ir standartus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į tai, kad dėl netiesioginio žemės paskirties keitimo (angl. ILUC) ir viso gamybos ciklo išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir smulkios dalelės; pabrėžia, kad užtikrinti gyventojų aprūpinimą maistu turi būti svarbiau už biokuro gamybą ir kad tvaraus žemės naudojimo politika bei praktika turi būti nedelsiant vykdoma taikant labiau holistinį požiūrį;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	28.9.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 49 -: 2 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	János Áder, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klauß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sărbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Christofer Fjellner, Matthias Groote, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Bill Newton Dunn, Kathleen Van Brempt
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Kay Swinburne